

Sygn. akt **XXII GWo 56/20**

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXII Wydział Własności Intelektualnej w składzie:

Przewodniczący: **sędzia (del.) Krzysztof Kurosz**

Protokolant: Marta Wińska

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu

sprawy z wniosku **C. S.A. z siedzibą w Warszawie**

z udziałem **D. sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w Warszawie**

o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania

postanawia:

oddalić wniosek.

Sędzia

Krzysztof Kurosz

UZASADNIENIE

1. W dniu 3 września 2020 roku C. S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej uprawniony) złożyło wniosek o zabezpieczenie roszczeń przed wszczęciem postępowania, których wykonania będzie się domagać od D. sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w Warszawie (dalej obowiązany).

Uprawniony wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczeń o zaniechanie:

- I. naruszenia dóbr osobistych uprawnionego oraz zagrożenia naruszenia dóbr osobistych, tj. dobrego imienia (dobrej sławy, reputacji, renomy);
- II. popełnienia wobec uprawnionego czynów nieuczciwej konkurencji polegających na rozpowszechnianiu nieprawdziwych i wprowadzających w błąd wiadomości o uprawnionym w celu przysporzenia korzyści obowiązany lub wyrządzenia szkody uprawnionemu;
- III. popełniania działań sprzecznych z prawem lub dobrymi obyczajami, zagrażających naruszeniem oraz naruszających interesy uprawnionego, tj. nakazanie obowiązany zaniechania rozpowszechniania, podawania do wiadomości i przekazywania w jakikolwiek sposób, w szczególności w prasie, na stronach internetowych, wśród dziennikarzy, wydawców prasy a także partnerów i klientów uprawnionego, w tym M. S.A. oraz I. S.A. nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji, wiadomości, sugestii i zarzutów naruszających dobra osobiste C. oraz naruszających zasady uczciwej konkurencji, w szczególności jakoby:
 - a) uprawniony naruszył lub naruszał autorskie prawa majątkowe do oprogramowania „(...)” oraz, że dopuścił się lub dopuszcza popełnienia czynów nieuczciwej konkurencji wobec obowiązany w szczególności poprzez pozyskanie, ujawnienie lub wykorzystanie tajemnicy przedsiębiorstwa obowiązany w związku ze stworzeniem, opracowaniem, ujawnianiem, wykorzystywaniem lub udostępnianiem oprogramowania wykorzystującego mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, oferowanego w szczególności pod nazwą „(...)”;

- b) w trakcie prac nad oprogramowaniem „(...)” uprawniony wykorzystał wyniki prac badawczych przeprowadzonych w 2016 roku oraz w pierwszych kwartale 2017 roku poprzez D. sp. z o.o. S.K.A. oraz prototyp rozwiązania stworzonego przez D. sp. z o.o. S.K.A. w postaci programu komputerowego wykorzystującego mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, oferowanego w szczególności pod nazwą „(...)”;
- c) oprogramowanie wykorzystujące mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, będące w posiadaniu uprawnionego w szczególności oferowane pod nazwą „(...)”, zostało opracowane przez uprawnionego w oparciu o rozwiązania autorskie należące do obowiązanego;
- d) uprawniony wykorzystał lub wykorzystuje informacje lub materiały, stanowiące tajemnice przedsiębiorstwa obowiązanego;
- e) uprawniony wykorzystał lub wykorzystuje w swojej działalności, w szczególności przy opracowania oprogramowania „(...)”, dostęp do poufnych wyników prac badawczych i objętego tajemnicą przedsiębiorstwa prototypu programu komputerowego, który miałby mieć kluczowy członek zespołu pracujący dla uprawnionego, który miał wgląd do dokumentacji i poznał wyniki prac badawczych D. sp. z o.o. S.K.A. lub obowiązanego oraz działanie prototypu programu wykorzystującego mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji użytkowników urządzeń komputerowych, w szczególności oferowanego pod nazwą „(...)”;
- f) uprawniony usunął ze strony internetowej (...) określone informacje w celu ukrycia lub zatajenia niewygodnych informacji, faktów i danych lub informacji, faktów i danych o naruszeniu praw obowiązanego;
- g) oprogramowanie wykorzystujące mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, oferowane przez uprawnionego pod nazwą „(...)” zostało stworzone, opracowane lub jest używane, wykorzystywane lub udostępniane z naruszeniem autorskich praw majątkowych obowiązanego do oprogramowania „(...)” oraz zasad uczciwej konkurencji

poprzez:

zakazanie obowiązaneemu na czas trwania postępowania rozpowszechniania, podawania do wiadomości i przekazywania w jakikolwiek sposób, w szczególności w prasie, na stronach internetowych, wśród dziennikarzy, wydawców prasy a także partnerów i klientów uprawnionego, w tym M. S.A. oraz I. S.A. informacji, wiadomości, sugestii i zarzutów, jakoby:

- a) uprawniony naruszył lub naruszał autorskie prawa majątkowe do oprogramowania „(...)” oraz, że dopuścił się lub dopuszcza popełnienia czynów nieuczciwej konkurencji wobec obowiązaneego w szczególności poprzez pozyskanie, ujawnienie lub wykorzystanie tajemnicy przedsiębiorstwa obowiązaneego w związku ze stworzeniem, opracowaniem, ujawnianiem, wykorzystywaniem lub udostępnianiem oprogramowania wykorzystującego mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, oferowanego w szczególności pod nazwą „(...)”;
- b) w trakcie prac nad oprogramowaniem „(...)” uprawniony wykorzystał wyniki prac badawczych przeprowadzonych w 2016 roku oraz w pierwszych kwartale 2017 roku poprzez D. sp. z o.o. S.K.A. oraz prototyp rozwiązania stworzonego przez D. sp. z o.o. S.K.A. w postaci programu komputerowego wykorzystującego mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, oferowanego w szczególności pod nazwą „(...)”;
- c) oprogramowanie wykorzystujące mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, będące w posiadaniu uprawnionego w szczególności oferowane pod nazwą „(...)”, zostało opracowane przez uprawnionego w oparciu o rozwiązania autorskie należące do obowiązaneego;
- d) uprawniony wykorzystał lub wykorzystuje informacje lub materiały, stanowiące tajemnice przedsiębiorstwa obowiązaneego;
- e) uprawniony wykorzystał lub wykorzystuje w swojej działalności, w szczególności przy opracowania oprogramowania „(...)”, dostęp do poufnych wyników prac badawczych i objętego tajemnicą przedsiębiorstwa prototypu programu komputerowego, który miałby mieć kluczowy członek zespołu pracujący dla uprawnionego, który miał wgląd do dokumentacji i poznał wyniki prac badawczych D. sp. z o.o. S.K.A. lub obowiązaneego oraz działanie prototypu programu wykorzystującego mechanizmy

biometrii behawioralnej w celu weryfikacji użytkowników urządzeń komputerowych, w szczególności oferowanego pod nazwą „(...)”;

- f) uprawniony usunął ze strony internetowej (...) określone informacje w celu ukrycia lub zatajenia niewygodnych informacji, faktów i danych lub informacji, faktów i danych o naruszeniu praw obowiązanego;
- g) oprogramowanie wykorzystujące mechanizmy biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkowników urządzeń komputerowych, oferowane przez uprawnionego pod nazwą „(...)” zostało stworzone, opracowane lub jest używane, wykorzystywane lub udostępniane z naruszeniem autorskich praw majątkowych obowiązanego do oprogramowania „(...)” oraz zasad uczciwej konkurencji.

Uprawniony wniósł aby na podstawie art. 756² § 1 k.p.c. zagrozić obowiązanemu zapłatą na rzecz uprawnionego kwoty 50 000 zł na wypadek każdego naruszenia ww. obowiązków przez obowiązanego. Uprawniony wniósł również o zasądzenie na jego rzecz od obowiązanego kosztów postępowania zabezpieczającego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych i wyznaczenie uprawnionemu dwóch tygodni na złożenie pozwu w niniejszej sprawie (*wniosek – k. 3-35*).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

2. Dnia 29 maja 2014 roku D. sp. z o.o. 2 S.K.A z siedzibą w Toruniu zmieniła nazwę na D. sp. z o.o. S.K.A. (dalej z uzasadnieniem jako Obowiązany). Od 2014 roku siedzibą spółki została Warszawa. Jedynym komplementariuszem spółki jest D. sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu. Od 28 października 2015 roku przeważająca działalność D. sp. z o.o. S.K.A w Warszawie polega na działalności związanej z oprogramowaniem (*wydruki informacji odpowiadających odpisom pełnym z rejestru przedsiębiorców – k. 92-97v i 102-107*).

3. Od 2015 roku C. S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej w uzasadnieniu jako Uprawniony) działa w obszarze szeroko rozumianego sektora IT. Do 10 stycznia 2018 roku spółka prowadziła działalność gospodarczą pod firmą „L. Spółka Akcyjna”. Przeważająca działalność spółki polega na przetwarzaniu danych, zarządzaniu stronami internetowymi (hosting) i podobnej działalności (*wydruk informacji odpowiadającej odpisowi pełnemu z rejestru przedsiębiorców – k. 39-45v*).

Jednym z głównych produktów i rozwiązań informatycznych stworzonych i oferowanych przez C. S.A. jest rozwiązanie informatyczne oferowane pod nazwą „(...)”. Celem tego rozwiązania jest wykorzystanie biometrii behawioralnej w celu weryfikacji tożsamości użytkownika (*wydruk ze strony internetowej – k. 50-55*).

4. W dniu 12 grudnia 2018 roku C. S.A. poinformowało o rozpoczęciu współpracy z M. S.A., który jako pierwszy zdecydował się na uruchomienie usługi „(...)” dla swoich klientów (*wydruk ze strony internetowej – k. 57-58*).

W dniu 22 stycznia 2020 roku I. S.A. poinformował o wdrożeniu rozwiązania „(...)” dla swoich klientów (*wydruk ze strony internetowej – k. 59-59v*).

5. Pismem datowanym na 8 kwietnia 2020 roku D. sp. z o.o. S.K.A. w Warszawie wezwała C. S.A. w Warszawie do:

1. natychmiastowego zaniechania naruszania jej autorskich praw majątkowych poprzez wstrzymanie wykorzystywania oprogramowania „(...)”,
2. zaniechania świadczeń usług związanych z oprogramowaniem „(...)”,
3. zaprzestanie wdrażania oraz wszelkich działań reklamowych i marketingowych ww. oprogramowania,
4. zaniechanie wszelkich innych działań mających na celu komercyjne zastosowanie ww. oprogramowania.

Jednocześnie wezwała do udostępnienia jej wersji demonstracyjnych rozwiązania „(...)” wykorzystywanych przez banki na etapie wdrażania i/lub pilotażu, co miało umożliwić przeprowadzenie analizy zbieranych przez nie danych w kontekście naruszeń prawa, których dotyczy wezwanie.

W treści pisma D. sp. z o.o. S.K.A. wskazała, że w trakcie prac nad oprogramowaniem „(...)” doszło do bezprawnego wykorzystania wyników prac badawczych przeprowadzonych w 2016 i na początku 2017 roku przez D. sp. z o.o. S.K.A. a także do bezprawnego wykorzystania prototypu rozwiązania stworzonego przez D. sp. z o.o. S.K.A. pod postacią programu komputerowego pod nazwą „(...)”. Podała, że obecnie jest uprawniona do wyników badań oraz praw autorskich do oprogramowania. Doszło do naruszenia art. 17 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz art. 3 ust. 1 i 11 ust. 1 i 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Podniosła, iż dostęp do poufnych wyników prac badawczych oraz do objętego tajemnicą przedsiębiorstwa prototypu programu komputerowego „(...)” miał kluczowy członek zespołu pracującego dla C. S.A. zaś D.

nigdy nie przekazywała praw autorskich majątkowych do wspomnianego rozwiązania ani nie udzielała licencji na wykorzystanie know-how, wyników prac badawczych oraz prototypu rozwiązania (*pismo D. sp. z o.o. S.K.A. – k. 99-100*).

6. W odpowiedzi na pismo z 8 kwietnia 2020 roku C. S.A. oświadczyło, że z zaskoczeniem przyjęło kierowane zarzuty. Wyjaśniło, iż oprogramowanie „(...)” od początku opracowane było w oparciu o autorskie rozwiązania spółki, rezultaty prowadzonych samodzielnie prac stanowią jej niezależny wytwór. C. S.A. zaprzeczyło aby wykorzystywało prawa do prac badawczych, prototypów rozwiązań oprogramowania „(...)”, know-how pochodzących od D. sp. z o.o. S.K.A., jej następców prawnych lub powiązanych z nią podmiotów. Jednocześnie zarzuciło wezwaniu zbytnią ogólnikowość w opisie rozwiązań zastosowanych w oprogramowaniu „(...)”, które powodować miały rzekome naruszenie praw autorskich wzywającej spółki (*pismo C. S.A. – k. 161-163*).

7. W dniu 10 lipca 2020 roku K., przedstawiając się jako osoba przygotowująca publikację prasową dla portalu (...), skierował do pracowników funduszu inwestycyjnego M. prośbę o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Kiedy M. podjął decyzję o inwestycji w spółkę C. S.A.?
2. Czy przyczyną podjęcia decyzji o inwestycji były prace prowadzone w zakresie rozwiązania „(...)”?
3. Kiedy w ramach „(...)” zaczęto zajmować się tematem biometrii behawioralnej dotyczącej użytkowników komputerów stacjonarnych (wersja WEBowa na PC)?
4. Czy w C. S.A. istnieje/istniał dział badawczo-rozwojowy i czy prowadził własne badania i analizy dotyczące biometrii behawioralnej, zwłaszcza w obszarze komputerów osobistych (PC)? Jeśli tak, to w jakim okresie czasu i na czym te badania, chociażby w zarysie, polegały?
5. Kto był pomysłodawcą rozwiązania „(...)”? Jaki był skład zespołu przy rozpoczęciu prac nad tym rozwiązaniem? Kiedy prace takie zostały rozpoczęte?
6. Czy M. znane jest rozwiązanie „(...)” należące do firmy D.? Kiedy M. dowiedział się o istnieniu rozwiązania „(...)”? Skąd M. dowiedział się o istnieniu rozwiązania „(...)”?
7. Czy M. ma pewność, że rozwiązanie wykorzystane przez C. S.A. w „(...)” nie powstało na bazie rozwiązania „(...)”? Z uzyskanych przez nas nieformalnie informacji wynika, że rozwiązanie „(...)” powstało w dużej mierze dzięki pracy osoby, która konsultowała

niejawne rozwiązanie „(...)” opracowane przez firmy D. i D., miała dostęp do całego rozwiązania i mogła uzyskać poufnie uzyskane informacje w pracach na rzecz rozwiązania konkurencyjnego. Czy M. wiedział o powyższym? Skąd M. taką wiedzę uzyskał?

8. Czy M. uczestniczył w rozmowach i podejmowaniu decyzji dotyczących potencjalnego wykorzystania rozwiązania „(...)” w ramach projekt „(...)”?
9. Jeśli na etapie prac związanych z „(...)” analizowana była opcja wykorzystania rozwiązania „(...)”, dlaczego „(...)” nie poszło tą drogą?
10. Czy prawdą jest, że po otrzymaniu od D. sp. z o.o. S.K.A. przez C. S.A. wezwania do zaniechania naruszeń praw autorskich i czynów nieuczciwej konkurencji zniknęły ze strony internetowej (...) niektóre informacje? Jeżeli tak, to co i dlaczego próbowano ukryć? *(wydruk emaila – k. 168-168v).*

Na pytania K. odpowiedział jeszcze tego samego dnia rzecznik prasowy grupy M. O.. W wiadomości email wyjaśnił, że zarzuty D. są znane władzom spółki (...) i funduszu M. *(wydruk email – k. 168).*

S. złożył oświadczenie na temat podobieństw programów informatycznych stosowanych przez Uprawnionego i Obowiązanego (k. 442).

C. (osoba biorąca udział w pracach M. nad oprogramowaniem, które jest przedmiotem sporu) złożył oświadczenie, z którego może wynikać, że przy pracy nad tymże oprogramowaniem (przekazanym następnie Uprawnionemu do dalszych prac) „wspieraliśmy się wszelkimi dostępnymi informacjami, w tym nieświadomie informacjami uzyskanymi dzięki mojemu dostępowi do rozwiązania (...)” co służyć miało przyśpieszeniu prac (k. 463 – 464, k. 465 - 466).

Do udziału C. nawiązują oświadczenia innych osób biorących udział w pracach nad oprogramowaniem do biometrii behawioralnej (k. 473, 475).

Dla losów postępowania w przedmiocie zabezpieczenia bez znaczenia się wnioski dotyczące tego, czy doszło czy nie doszło do naruszenia praw autorskich oraz czy istnieją rozbieżności w określonych oświadczeniach, zwłaszcza C., czy też nie. Jak bowiem już zostało to wcześniej wskazane w tej sprawie nie podlega badaniu czy doszło do naruszenia praw autorskich. Nie jest istotne, czy Obowiązany ma rację. Istotne jest to, czy nadużył swoich praw. Dla oceny mają zaś znaczenie takie pomocnicze kryteria jak oczywista bezzasadność (rzucająca się w oczy, bijąca od razu itp. To nie występuje. Znaczenie ma nadmiarowość środków – to nie występuje.

Znaczenie ma ewentualny szeroki zakres podmiotowy przekazywanych wątpliwości – wskazujący ewentualnie na działania nękające. TO również nie występuje. Podlega badaniu to, czy

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

8. Wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych przed wszczęciem postępowania dotyczący nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia.

Udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interes stron w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązane nie obciążać ponad potrzebę (art. 730¹ k.p.c.).

Warunkiem udzielenia zabezpieczenia jest, w świetle przytoczonych przepisów, jednoczesne uprawdopodobnienie roszczenia oraz że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Zgodnie z art. 755 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni – może w szczególności unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania oraz ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem.

9. Uprawniony we wniosku o udzieleniu zabezpieczenia zarzucił obowiązanemu podawanie do wiadomości i przekazywanie nieprawdziwych i wprowadzających w błąd informacji, wiadomości, sugestii i zarzutów jakoby przez używanie lub udostępnianie oprogramowania „(...)” uprawniony naruszył lub narusza autorskie prawa majątkowe do oprogramowania „(...)” oraz dopuścił się lub dopuszcza popełnienia czynów nieuczciwej konkurencji wobec obowiązanego.

Uprawniony domagał się zabezpieczenia przyszłego roszczenia o nakazanie obowiązanemu naruszania jego dóbr osobistych w postaci dobrego imienia i renomy, tym samym jego przyszłe żądanie będzie wywodzone z treści art. 23 i art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 43 k.c.

Uprawniony zakwalifikował również zachowanie Obowiązanego jako czyn sprzeczny z regułami uczciwej konkurencji, odpowiadający hipotezie zarówno art. 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U.2019.1010 t.j., dalej jako u.z.n.k.) jak i art. 3 ust. 1 u.z.n.k.

10. Niemajątkowa ochrona dóbr osobistych podlegających ochronie prawa cywilnego uzależniona jest od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek, tj. naruszenia bądź zagrożenia dóbr osobistych oraz bezprawności zachowania osoby naruszającej dobra osobiste. Bezprawność jest cechą zachowania sprawcy, wynikiem oceny odbywającej się według kryteriów obiektywnych.

Pierwszym etapem oceny, czy mamy do czynienia z bezprawnym naruszeniem dóbr osobistych jest rozważenie, czy w ogóle doszło do naruszenia dobra osobistego. Niejednokrotnie zaś sama konstrukcja danego dobra osobistego (np. nietykalność mieszkania i zgoda na wpuśczenie gości – szerzej P. Księżak w: P. Księżak. M. Pyziak – Szafnicka (red.), *Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna. Wyd. II* LEX/el 2014, uwaga 9 do art. 24 k.c.), czy też szczególny typ zachowania odbywającego się na podstawie przepisów nakazują uznanie, **że w ogóle nie dochodzi do naruszenia dobra osobistego** (bez konieczności oceny, czy dane zachowanie formalnie naruszające dobro jest bezprawne).

Dlatego trafnie przyjął SN w wyroku z dnia 25 lutego 2010 r., V CSK 290/09, OSNC-ZD 2011, nr 1, poz. 1, że czynności kontrolne pracowników zakładu energetycznego w mieszkaniu odbiorcy energii nie naruszają nietykalności mieszkania, jeżeli są zgodne z prawem i postanowieniami umowy o dostawę energii elektrycznej.

11. Również kwestia odpowiedzialności z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji opiera się na kryterium bezprawności. Zarówno art. 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U.2019.1010 t.j., dalej jako u.z.n.k.) jak i art. 3 ust. 1 u.z.n.k. wymagają bowiem przypisania zachowania sprawcy: naruszenia reguł konkurencji a następnie oceny, że zachowanie to jest bezprawne (zazwyczaj występuje znak równości między tymi ustaleniami).

12. W niniejszej sprawie kluczowe było pytanie, czy poszukiwanie prawa do sądu oraz korzystanie ze swobody wypowiedzi (przez obowiązane) może być uznane za czyn naruszający prawo. W ocenie Sądu nie, gdyż wiązałoby się z niemożliwym do przyjęcia wnioskiem, że bezprawny może być akt pozwania kogoś czy złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa oraz powiadomienia o tym innych osób – przez sam fakt tej czynności.

Jednakowoż mogą istnieć i takie wypadki, gdy masowe wytaczanie powództw, używanie sądu jako narzędzia co celowych działań szkodzących może być uznane za czyn bezprawny. Są to jednak absolutnie wyjątkowe sytuacje, w tym sensie, że bezprawność zachowania powinna w takich wypadkach oczywista i rzucająca się od razu w oczy (np. oczywista bezzasadność powództw – widoczna dla każdego oraz ich nasilenie i nękający charakter, o którym wnioskować można z ilości spraw). Nawet jednak i wówczas należy z rozwagą podchodzić do takiego rozumowania, należy bowiem pamiętać o tym, że to właśnie prawo do sądu jest jednym z kilku instrumentów, które chronią społeczeństwo przed przemocą. Zamiast stosować prywatną przemoc, każdy może wytoczyć powództwo. Na tym polega znaczenie art. 45 Konstytucji RP.

13. Z utrwalonego stanowiska nauki prawa oraz orzecznictwa SN wynika, że przytaczanie przez stronę w procesie informacji, na potrzebę obrony swoich praw, naruszających dobra osobiste drugiej strony nie jest bezprawne, chyba że „strona w sposób świadomy podała nieprawdę lub postawiła zarzuty w sposób nieoględny”, przy czym przez nieoględność „rozumieć należy nie tylko niewłaściwą formę wypowiedzi, ale i rażące niedbalstwo w zakresie zgodności postawionych zarzutów z prawdą”¹.

Jednakowoż nigdy nie można tego przesądzić już na etapie wstępu do procesu, w ramach postępowania zabezpieczającego. Na tym etapie tego typu zachowanie **w ogóle nie może być uznane za naruszające dobra osobiste.**

14. W swym wniosku Uprawniony stara się wykazać błędność zarzutu naruszenia praw autorskich. W pewnym sensie jest to bez znaczenia albowiem każdy ma prawo do sądu oraz każdemu (w tym i osobom prawnym oraz przedsiębiorcom) przysługuje swoboda wypowiedzi w zakresie opisu swej sytuacji prawnej i zarzutów stawianych innym. Zarzuty te powinny być wyjaśniane w procesach – ale procesach, których przedmiotem jest ów czyn przypisywany innej osobie a nie czyn polegający na formułowaniu zarzutów. Jak już bowiem zostało to wskazane,

¹ Z. Bidziński, J. Serda, *Cywilnoprawna ochrona dóbr osobistych w praktyce sądowej* w: J. S. Piąkowski (red.), *Dobra osobiste i ich ochrona w polskim prawie cywilnym. Zagadnienia wybrane*, 1986, s. 45, identycznie wraz z orzecnictwem M. Romańska, *Dobra osobiste i ich ochrona. Komentarz*, Warszawa 2020, s. 254.

gdyby zastosować rozumowanie, że przedstawione przez wnioskodawcę, to po jakimś czasie dopuszczalne stałyby się jedynie procesy o próby wytoczenia powództwa.

Skoro jednak wnioskodawca przedstawił w nim swoją argumentację, to należy zauważyć kilka rzeczy (krytyczna analiza stanowiska wnioskodawcy jeszcze bardziej wzmacnia rozumowanie, zgodnie z którym w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z oczywiście bezzasadnym zarzutem, który dopiero w takiej oczywiście bezzasadnej postaci umożliwiałby ewentualnie nakazanie milczenia do czasu zakończenia postępowania). I tak na przykład błędna jest argumentacja wnioskodawcy, że skoro informatycy, z którymi współpracował Uprawniony zobowiązani byli do przeniesienia praw autorskich na Uprawnionego, to z tego wynika, że Uprawniony nie korzystał z praw osób trzecich (pkt 13 wniosku k. 13). Z faktu, że ktoś zawiera umowę z osobą A, na podstawie której nabywa prawa autorskie nie wynika w żaden sposób, że A nie narusza praw autorskich i nie rozporządza prawem, które mu nie przysługuje. Co najwyżej może wynikać deklaracja A, że praw autorskich nie narusza.

Nadto Uprawniony posługuje się w swym wniosku zwrotami o tym, że Obowiązany „w żaden sposób nie wykazał, z jakiego tytułu wywodzi rzekomo przysługujące jej przeciwko C. żądanie” (pkt 16 wniosku k. 14). To prawda. Oczywiście jest, że nie wykazał bo postępowanie dowodowe w innej sprawie sądowej będzie dopiero się toczyć.

15. W ocenie Sądu oczywistym jest również i to, że w prawie polskim nie obowiązuje zasada tajności postępowania. Jest wręcz odwrotnie. Wartością konstytucyjnie chronioną jest jawność postępowania (art. 45 Konstytucji RP) realizowana również w aspekcie zewnętrznym. Każdy ma konstytucyjnie chronione prawo wytaczania powództwa i informowania innych o wytoczeniu powództwa. Nikt nie jest pozbawiony możliwości informowania o tym, że toczy się z jego udziałem lub będzie się toczył spór. Informowanie osób trzecich o tym fakcie nie jest również samo w sobie czymś nagannym. Stąd też niczego bezprawnego nie sposób dopatrzyć się w poinformowaniu M. przez Obowiązanego o zarzutach względem Uprawnionego. Jedynie na marginesie należy zauważyć (bez wnikania w ocenę tej sytuacji), że nie jest przecież wykluczona możliwość pozwania również M. przez Obowiązanego w związku z konstrukcją czynu niedozwolonego i art. 422 k.c. Paradoksalnie (paradoksalnie gdyż w sposób niekorzystny dla siebie) wskazuje również na to Uprawniony, podnosząc ze wniosku, że o naruszeniu dóbr osobistych przesądza „poinformowanie M. bezpośrednio o zarzutach przypisujących C.

przywłaszczenie własności intelektualnej D. (...) informując wyraźnie M., że podmiotem podejrzanym o naruszenie prawa jest podmiot zależny od M.” (pkt 41 wniosku k. 21). Przecież właśnie ta formuła to nic innego jak zapowiedź ewentualnego procesu i w stosunku do M. w związku z treścią art. 422 k.c. Okoliczność ta została zresztą zasygnalizowana przez Obowiązanego w piśmie kierowanym do podmiotu reprezentującego Uprawnionego z 10 sierpnia 2020 r., w którym wprost mowa o tym, że zarówno M. jak i Uprawniony są w ocenie Obowiązanego podmiotami które popełniły czyn nieuczciwej konkurencji (k. 186).

Należy również zauważyć, że wprowadzie informowanie osób trzecich na etapie przedsądowym może być (co podkreśla Sąd) w pewnych sytuacjach potraktowane jako nadmiarowe, ale sytuacji takiej na pewno nie spełnia informowanie potencjalnych pozwanych.

16. Sąd nie podziela argumentacji Uprawnionego, że o bezprawności zachowania Obowiązanego można wnioskować w oparciu o art. 14 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Wnioskodawca wskazuje, że obydwa podmioty są konkurencyjne wobec siebie. To prawda. Gdyby jednak rozwinąć ad absurdum rozumowanie leżące u podstaw tego przepisu, należałoby znów wskazać, że art. 14 u.z.n.k. uniemożliwia pozwanie konkurenta o naruszenie praw autorskich, jak również czynienie przygotowań przedsądowych do tego (a zatem, że art. 14 u.z.n.k. uchyla art. 45 Konstytucji RP).

W niniejszym postępowaniu chybiona jest kwestia dublowania postępowania dowodowego z innej toczącej się sprawy mającej za przedmiot zarzut Obowiązanego. Sprawa o zabezpieczenie nie może się bowiem przekształcić w meta sprawę, w której Sąd będzie oceniał zasadność zamiaru wytoczenia powództwa w innej sprawie.

Przechodząc zaś do bardziej szczegółowej oceny zachowania Obowiązanego (i tego czy jednak nie da mu się przypisać cechy nękającej jego zachowaniu, oczywistej bezzasadności żądań itp.), należy przede wszystkim skupić się na załączonym przez Uprawnionego dokumencie w postaci „predsądowego wezwania do zaniechania naruszeń” (k. 99 – 100). Obowiązany podaje w nim pewne twierdzenia – np. o osobie która miała wgląd do prototypu programu komputerowego (osoby będącej członkiem zespołu podmiotu, którego dotyczy zarzut naruszenia praw autorskich – czyli Uprawnionego w tej sprawie). Nie ma znaczenia czy jest to prawda. Znaczenie ma to, że z owym wezwaniem przesądowym możemy się zgadzać lub nie zgadzać, przy

czym samo w sobie nie jest ono w sposób oczywisty bezzasadne. Podaje pewien mechanizm pozyskania informacji. Samo zaś złożenie wezwania przedsądowego jest obowiązkiem przyszłej strony procesu po to by nie narazić się na zarzut przedwczesności powództwa.

Nic niewłaściwego nie można dopatrzeć się również w kolejnym piśmie (odpowiedzi na odpowiedź w sprawie wezwania przedsądowego) – k. 165.

17. Nic obciążającego Obowiązanego nie ma również w fakcie zainteresowania dziennikarza zagadnieniem, czy oprogramowanie jednej i drugiej firmy jest podobne, czy nie doszło do naruszenia praw autorskich przy jego powstaniu itp. (pkt 7 uzasadnienia oraz k. 168 – 169 akt). Po pierwsze nie zostało wykazane, czy ma to jakikolwiek związek z działalnością Obowiązanego. Po drugie, nawet gdybyśmy mieli do czynienia z tzw. inspiracją do działania dziennikarza – to jest to przecież całkowicie obojętne. Jeśli Obowiązany jest rzeczywiście pokrzywdzonym, to ma prawo wytaczać powództwo i inspirować dziennikarza. Jeśli nie jest rzeczywistym pokrzywdzonym (wniosek wynikający z ewentualnej przegranej w podstawowym procesie), to przecież również jest to bez znaczenia. Jest bez znaczenia w tym sensie, że nie można każdego przegrywającego spór podstawowy, traktować od razu jako podmiotu dopuszczającego się czynu nieuczciwej konkurencji (szkalowanie konkurenta), tylko przez sam fakt przegranej w procesie. Gdyby tak było to znów należałoby dojść do wniosku (rozumowanie ad absurdum), że każdy przegrywający powód staje się niejako z automatu przegrywającym kolejny proces pozwanym.

Stąd też Sąd nie dostrzega nic niewłaściwego (odmiennie niż Uprawniony – k. 557) w sformułowaniach zawartych w piśmie Obowiązanego z 10 sierpnia 2020 r., w którym wyjaśnia, że z związku z poproszeniem dziennikarzy o ustosunkowanie się do tych zagadnień, rozważa dalsze kroki (k. 189).

Sędzia

Krzysztof Kurosz